

Strokovna ocena revij Cicido, Ciciban in Za starše

Kakovost

Reviji Ciciban in Cicido krasijo kakovostne ilustracije, ki jih prispevajo vrhunski slovenski ilustratorji za otroke. Dobra je odločitev uredništva, da so ilustracije na naslovnica posameznih letnikov delo istega avtorja (npr. v šol letu 2005/06 pri Cicibanu Lilijana Praprotnik Zupančič, pri Cicidoju Silvan Omerzu). Mnoge domače in tuje nagrade ter priznanja avtorjem ilustracij so potrditev njihove odličnosti. Nekateri vrhunski ilustratorji sodelujejo s svojimi ilustracijami večinoma z revijo Cicido, saj so le-te po likovni plati bolj primerne za to starostno skupino otrok. Drugačni načini likovne interpretacije literarne predloge, ki jih najdemo v reviji Ciciban, pa so bliže nekoliko starejšim otrokom. Primeren izbor ilustracij (priznani kakovostnih ilustratorjev), ki so prežete z več pomeni, dopušča otrokom (ob že poudarjenih estetskih vrednostih), da si ob branju ali poslušanju zgodbe ustvarijo lastno predstavo ali sliko, ki ni istovetna s predstavljenim motivom. Ob mnogih afirmiranih ilustratorjih pa dajeta reviji Cicido in Ciciban prostor tudi mlajšim, a kakovostnim ilustratorjem (npr. Ana Razpotnik), in s tem skrbita za nadaljnjo kakovostno rast in promocijo slovenske ilustracije.

Raznovrstnost

Ilustracije v revijah Ciciban in Cicido so zelo raznovrstne, kar se kaže kot posebna kvaliteta v primerjavi s podobnimi revijami za otroke. Raznovrstnost je v ilustracijah, ki jih za posamezne številke revije prispevajo različni avtorji, ki se s svojimi individualnimi pristopi lažje prilagajajo različnim občutjem ob napisanih besedilih. Posamezni avtorji odkrivajo otrokom različne možnosti, ki jih ponuja likovna govorica, in jim odpirajo vrata v svet likovne umetnosti. Nekateri avtorji so stalnica vseh števil, drugi pa se pojavljajo redkeje. Raznovrstnost ilustracij zagotavlja več kot trideset kakovostnih ilustratorjev, ki se med šolskim letom s svojimi deli predstavljajo v obeh revijah. Podobno kot za ilustracije v revijah lahko zapišemo tudi za razne priložnostne tiskane dodatke (vložki večjega formata, nalepke, zgoščenke ...). Vse tiskovine so estetske, lepo oblikovane, s kakovostnimi raznovrstnimi ilustracijami.

Prilagojenost

Likovna podoba obeh revij in ilustracije so prilagojene starostnim stopnjam ciljne populacije. Izbira nekoliko večjega formata revije Cicido je pogojena z razvojnimi značilnostmi mlajše populacije, ki ji je revija namenjena. Tudi priloga Za starše sledi svoji ciljni skupini, saj je oblikovno prilagojena odraslemu bralcu.

Kakovost

Kakovost ilustracij in drugih likovnih podob je primerna tudi z didaktičnega in vzgojnega vidika, saj ilustracije ne vsebujejo nobenih stereotipov in nasilja.

Likovne rubrike

Velike pedagoške vrednosti z vidika likovnopedagoške stroke so v revijah Cicido in Ciciban ter v prilogi Za starše vsaj štiri pomembne rubrike, in to: Cici umetnije, Umetnija meseca in likovne delavnice, ki so stalnice obeh revij, namenjenih otrokom, ter občasne ustvarjalnice, ki spodbujajo otroke in starše k aktivnemu opazovanju (reprodukcij) umetniških del v prilogi Za starše. Cici umetnije in Umetnija meseca prikazujeta prerez otroške likovne ustvarjalnosti. Otroška likovna dela, izbrana po kriterijih stroke, so pomemben prispevek k razumevanju otroške likovne ustvarjalnosti in imajo veliko likovno in pedagoško vrednost, saj spodbujajo otroško likovno delo, ki je lastno otrokom in ni podvrženo shemam in stereotipom.

Likovno kvalitetna in raznovrstna dela otrok, predstavljena v Cici umetnijah ali kot Umetnija meseca, so izbrana iz enake starostne skupine, kot je ciljna populacija posameznih revij. V vsaki številki obeh revij predstavlja rubrika Umetnija meseca izbrano otroško likovno delo, ki po kakovosti izstopa. Prijazen, vendar strokoven komentar (Silva Karim) k likovnemu delu je dober vodnik vzgojiteljem, učiteljem in staršem, saj jasno pove, zakaj je bilo likovno delo izbrano in katere kakovosti ga odlikujejo. Primerna spodbuda za ustvarjalno spoznavanje in vrednotenje umetniških likovnih del v vrtcih, šolah ali doma je tudi rubrika Ustvarjamo v prilogi Za starše. Ta rubrika otrokom (in staršem) na primeren način približa umetniško delo, jih usmeri k aktivnemu opazovanju in spodbudi k lastnim likovnim iskanjem.

Raznovrstnost

Raznovrstnost v likovnodidaktičnem smislu se kaže predvsem v raznolikosti vloge likovnih del. Reviji vsebujeta ob klasičnih ilustracijah še stripe, risbe in slike v smislu piktogramov pri križankah, slike kot znake v didaktičnih igrah in fotografije, kar bogati vizualno podobo. Raznolikost vizualne podobe namreč omogoča otrokom kakovosten vstop v svet vizualne kulture.

Pedagoški, strokovni vidik

Reviji Ciciban in Cicido z omenjeno likovno kvaliteto, ki brez dvoma bogati otrokov likovno-predstavni svet, dajeta kvaliteten zgled estetsko oblikovane publikacije tudi staršem, vzgojiteljem in učiteljem. Likovne rubrike imajo veliko pedagoško vrednost, pa tudi priloga Za starše občasno prispeva strokovno pretehtane članke z likovno-vzgojno tematiko.

Ob poplavi podobnih edicij, namenjenih otrokom, pomenita reviji Cicido in Ciciban z vidika likovne kakovosti še vedno nesporen vrh. Reviji sta s svojo naravnostjo in izkazano likovno in oblikovno kakovostjo za dober likovno-estetski razvoj otrok nujno potrebni.

Dr. Matjaž Duh

docent za likovno pedagogiko in didaktiko, oddelek za razredni pouk, oddelek za likovno umetnost, Pedagoška fakulteta Univerze v Mariboru

Datum in kraj: 18. julij 2006, Maribor